

11 ח"כים דתיים
יישאו בממשלה אם יפדוש הליכוד

ההבטחה הסודית של שך

לפועל. אייזיקים הפגישו הוליד סימני שאלה ותהיות, אך בדרישה הסתבר כי לא היה זה דווקא את מבשר רעות. אמוראי הפך איש-הקשר במגעים מטעם המערך, ואילו סגן-הרעבורה והרווחה הפורש, מנחם פרוש, הפך המקשר הפעיל מטעם הרב שך. במשך חודשים הקפיד פרוש לקיים קשר קבוע עם המערך והודיע שאם יעזוב הליכוד את הממשלה על רקע חילוקי-דעות מדיניים — למשל: דחיית יוזמה של תהליך-השלום — יישארו אגודת-ישראל ו"ש"ס בממשלה. (ראה עמודים 8-9).

בל אותם מגעים ומסרים
דרך שליחים הולידו בשבוע שעבר את הברכה שנתן הרב שך לנציגי המערך, לקיום ממי שלה צרה, בראשות שמעון פרס, אם יפרוש הליכוד.

8 מתוך 13

כדי להבין את משמעותה של ברכת-הדרך הזאת, צריך לבחון את הרבנו של המחנה הרתי כנסת, וכפרט החרדי, שמסר-מיסורין עוטף אותו. שניים הם המושכים העיקריים בחוטים, מאחרי הקלעים של המחנה

לפני ארבעה חודשים, בשעת ערב, הגיחה מכונת מיסורית ונסעה באיטיות בכני-ברק. היא עצרה, אחרי חיפושים, ליד ביתו של הרב שך, אחד משני המושכים העיקריים בחור טים בעולם החרדי. מהמכונת יצא עדי אמוראי, סגן שר-האוצר, והחל צועד לכיוון הבית. בתוך הבית ישב, באותה שעה, הרב הק' שיש — כבן 90 — ולמד את מסכת סנהדרין.

מיד עם כניסתו של אמוראי (נכדו של אחד הרבנים המפורסמים שעליו אמר הרב קוק: "ארי עלה מבבל") עם בואו ארצה) הפסיק הרב שך את עיסו קיו והעניק לסגן-השר קבלת-פנים לבית, שלא הותירה ספק בדבר כוונותיו לקיים קשרים עם מיפלגתו של אמורי, ראוי מיפלגת-העבודה.

ואכן, הרב הבהיר חרדי-משמך עית לאמוראי שתמיכתו נתונה למערך והתמקד במישפט: "אל תתגררו בגויים!"

הוא ציין כי הדתיים קיימו, במשך שנים, את התביעה הארץ-ישראלית. "תביעה" היא מושג במישפט הביני-לאומי, ותו לא. אמוראי העביר את המסר מבשר-הטובות מהרב היוני לשימעון פרס. אמנם, תחילה חיכו הכל לפגישת-פגישה בין פרס לשך, אולם זו לא יצאה

במדינה

(המשך מעמוד 6)

כי הערבים רחו את יוזמת-השלום הגדולה והנדיבה של ישראל. כי ידה המושטת של ישראל שוב לא מצאה יד ערבית. ובעיקר: כי אש"ף אשם בכל. אך בינתיים ישיג שימעון פרס את יעדיו בתוך ישראל עצמה.

ציונות עולמית

היהודים יעברו כמו סחורה
מברית-המועצות ישר לישראל. זוהי שיטת-ההרגל של הציונות

בצינורות שונים, פומביים וחשאיים, עוברים עתה המסרים בין מוסקוה וירושלים. המסר העיקרי: ברית-המועצות מוכנה להעביר יהודים לישראל, תמורת הפסקתה של מערכת-התע"מולה העולמית של ישראל נגד ברית-המועצות.

צורת ההעברה המוצעת של היהודים דומה לקנוניה בין שתי המדינות. היהודים יוטסו במישורין מרוסיה לישראל, כדי שלא תהיה להם כל אפשרות להימלט בדרך ולהמשיך בדרכם לארץ-הברית, לגרמניה ולמדינות מערב-בית אחרות.

ההסכמה בין הקומוניסטים והציונים תוגשם בלי לשאול את היהודים כלל. הם יעברו במישורין מוכוכבה-הלכת הקר מניסוי אל כוכב-הלכת הציוני.

מכיוון שראשי הקרמלין אינם רר צים לראות מטוסים של אל-על במוסקוה, וגם לא לשלוח מטוסי אירופלוט לממלכה-העופה בריגוריון, יעברו היהודים — כמו סחורה — ממטוס למטוס בתחנת-ביניים — פאריס, בוקרשט או בודפשט.

ציונים ובוילשביקים. קנוניה זו, אם אכן תגשם, תהווה הודאה פומבית בפשיטת-ההרגל של הציונות. ממשלת ישראל אינה סומכת עוד על היהודים שיבואו לישראל מצונם החופשי, אם תהיה להם אפשרות אחרת. הם יהיו עולים-מאונס.

מבחינה זו אין הבדל גדול בין ממשלת-מוסקוה וממשלת-ירושלים. שתי הן מתעבות את "הנשירה". מבחינה ירושלמית, היא סטירת-לחי לרעיון הציוני. מבחינה מוסקוואית, היא סטירת-לחי לרעיון הקומוניסטי. כי כל עוד באים היהודים לישראל, אפשר לקיים את הפיקציה כאילו הם חוזרים לארץ-אבותיהם. אך כשהיהודים מעדיפים ארצות-הברית, ברור כי הם מעדיפים את המישטר הקפיטליסטי על המישטר הקומוניסטי.

אפשר להגדיר זאת אחרת: מוסקוה מוכנה להעביר את היהודים למדינה בעלת אידיאולוגיה ממשלתית אחרת, אך לא למדינה שבה שורר חופש רעיוני ופולורליזם אידיאולוגי. **תקועים בישראל.** בין הסיבות הרבות שנמצאו לבעיית הנשירה, היתה גם זו: רוב היהודים, היוצאים מברית-המועצות, עושים זאת כדי להיחלץ ממשטר שיש בו כפיה אידיאולוגית מתמדת. הם מאמינים שאמריקה היא ארץ-החופש. ואילו ישראל מצטיירת להם כמדינה שגם בה יש כפיה אידיאולוגית ולחץ מתמיד.

נרמה כי ההסכמה המתגבשת עתה מאשרת הרגשה זו.

שאלה אחרת היא איך תחזיק ישראל אל ביהודים, הבאים אליה מאונס. איך ניתן למנוע מהם לעלות למטוס הראשון ולהמשיך בדרכם לאמריקה? גם לכך רואגים היוזמים. היהודים יכלו "לנשור" בווינה מפני ששם מצוי יים מישרי האירגונים היהודיים האמריקאיים, המספקים להגרים אשרות-כניסה וטיסת-חינם לאמריקה. ממשלת-ישראל לא תניח לאירגונים אלה לפעול בישראל. ה"עולה" מברית-המר עצות יגיע לארץ בלי פרוטה בכיס, ולא יוכל להרשות לעצמו להמשיך. הוא יהיה תקוע כאן.

אם אכן זוהי תמונת הציונות, נוסח 1985, אין זו תמונה מלבכת.

הרב שפירא, כך מלחשים ברחוב החרדי, עולה מרי שבוע לרגל לביתו של הרב שך. יש להניח שהוא עושה זאת בידעתו, אם לא בכירכתו, של הרבי מגור.

בסך הכל: שישה חברי-כנסת חרדיים שהתחייבו, בשתיקה, להישאר בממשלה צרה, אם יפרוש ממשלה הליכוד.

למניין זה יש להוסיף שני חברי-כנסת נוספים: אברהם ורדיגר מפועלי-אגודת-ישראל, שאמו ומתמיד תמך במערך, ואהרון אבו חצירא, שארית הפליטה של ת"מ.

אבו חצירא מצפה מזה חודשים, בכליו-רעיוניים, לפירוקה של הקואליציה הרחבה, שניטרלה אותו מכל השפעה. כפוליטיקאי ערמומי הוא העדיף להשקיף על הנעשה מהצד, מבלי לנקוט יוזמת. המערך, מצידו, דאג לקיים עימו קשר מתמיד ולהחזיקו בתמונה. כך ניתן לפרש גם את הסוכריה שקיבל לאחרונה, עת שהה בניירורק, והוזמן להתלוות לראש-הממשלה, שימעון פרס, בחלקים יוקרי-תים ממסעו עטור-הכותרות בארצות-הברית.

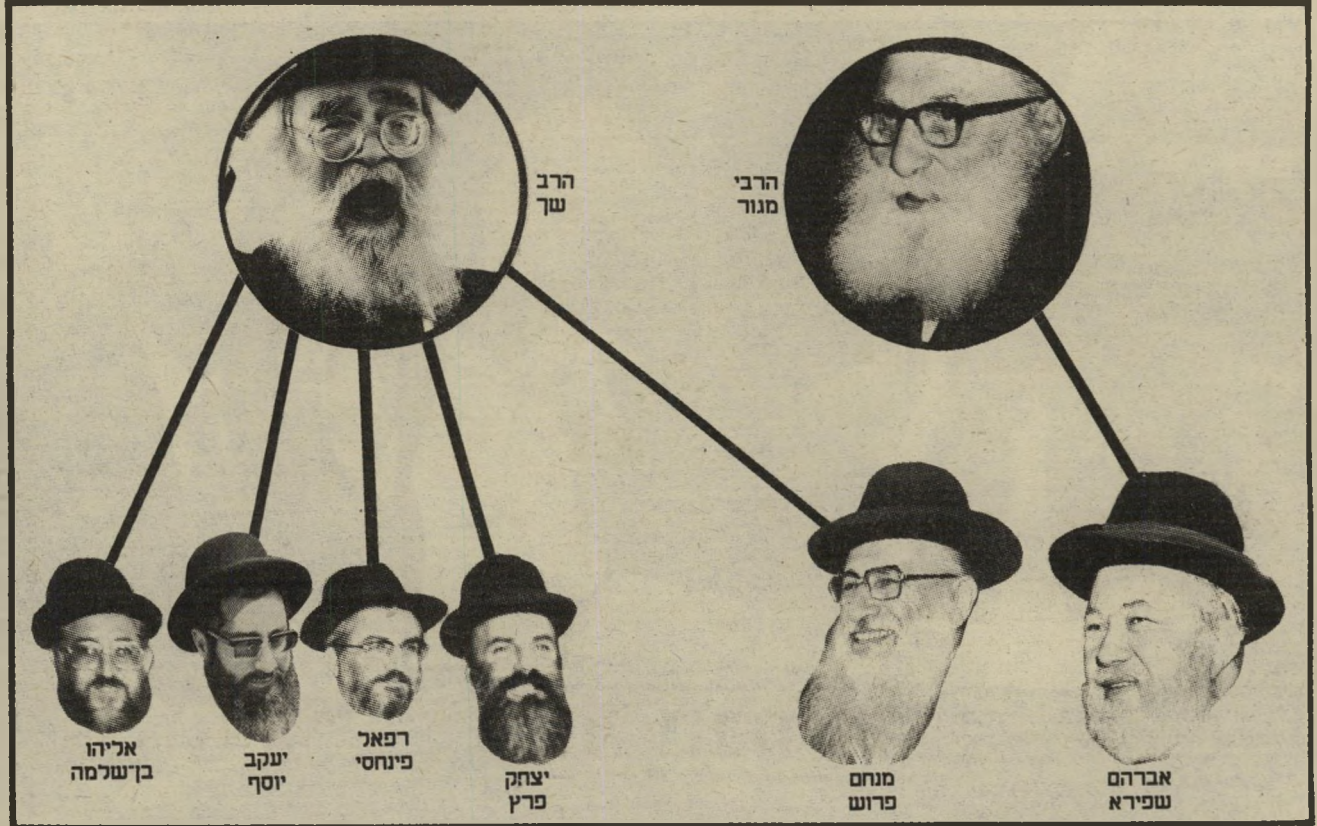
סיכום ביניים: שמונה חברי-כנסת, מתוך 13 המרכיבים את המחנה הרתי, תומכים בי (המשך בעמוד 35)

הרתי, שניהם רבנים קשישים בני יותר מ-80 — הרבי החסידי מגור והרב הליטאי שך.

אליעזר שך הוא המפעיל הישיר של שלושה חברי-כנסת חרדיים: הרב מנחם פרוש מאגודת-ישראל, המייצג את זרם הליטאים, וחברי-כנסת יצי חק פרץ, שריהפנים, ורפאל פינחסי מש"ס. סברה שהיא בגדר יותר משמועה גורסת, כי הרב שך נתן בשעתו הוראה לתומכיו לחלק את קולותיהם בין פרוש לש"ס.

נוסף על כך, משפיע הרב שך על שני חברי-כנסת נוספים: יעקב יוסף, בנו של הרב עובדיה יוסף — האיש השני החזק בש"ס — ואליהו בך שלמה.

בלומר: הרב שך, בעל העמך דות היוניות, משפיע על המרי שה חברי-כנסת במחנה החרדי. לאחרונה חלה התפתחות מעניינת נוספת. הח"כ רב אברהם שפירא, הידוע כנציגו של הרבי מגור, פתח בתהליך התקרבות איטי לעבר הרב שך. האדמו"ר מגור, שימחה בונים אלתר, שהוא חולה מאוד, נחשב כנץ, עקב תמיכתו בארץ-ישראל השלמה. אולם הרב מתנגד בכל תוקף לשפיות-דמים של יהודים, ועליכן תרמיתו הניצית מוטעית. מניעת מילחמה חשובה לו משלמות הארץ.

חלוקת ההשפעות באגו"י וש"ס: היונים הם הקובעים